

Voorwoord

De maatschappelijke en politieke aandacht voor het thema criminaliteit en het optreden daartegen door politie en justitie is groot. Er is een diversiteit aan informatie, afkomstig van bevolkingsenquêtes, wetenschappelijke studies uit binnen- en buitenland en diverse statistieken. Het thema criminaliteit is voortdurend onderwerp van tal van beschouwingen, theorieën, standpunten en maatregelen.

In 1998 zijn het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) een samenwerkingsverband aangegaan met als doel een gezaghebbend, periodiek en actueel naslagwerk te maken. Het resultaat is de publicatiereeks 'Criminaliteit en rechtshandhaving'. Deze uitgave beoogt ontwikkelingen in en samenhangen tussen criminaliteit en rechtshandhaving in kaart te brengen en is bestemd voor een breed publiek zoals politiek, beleid, uitvoering, pers, wetenschap en onderwijs. Deze uitgave is, anders dan vele eenmalige metingen, gericht op het verschaffen van informatie over langere tijdspannen. Daarbij vindt, sinds 2006, jaarlijks een actualisatie plaats. Hierdoor kunnen vergelijkingen worden gemaakt met eerdere rapportages.

Het afgelopen jaar heeft de Raad voor de rechtspraak zich bij het samenwerkingsverband aangesloten. Hiermee is een breder scala aan data en expertise toegevoegd. De voorliggende publicatie is de negende editie in de reeks. De gegevens in deze publicatie hebben in het algemeen betrekking op de periode 2005-2010.

In deze publicatie zijn voor het eerst gegevens opgenomen over overtredingen, en is de informatie op het gebied van de uitgaven aan criminaliteit uitgebreid met de resultaten van de Veiligheidszorgrekeningen van het CBS. Hierdoor kunnen naast uitgaven voor de rechtshandhaving op het gebied van misdrijven ook die op het gebied van overtredingen, verloeding en overlast worden meegenomen. Bovendien is er nu zicht op de uitgaven van bedrijven en particulieren aan preventiemaatregelen, opsporing en rechtskundige dienstverlening.

Volgens de slachtofferenquêtes zijn in 2010 in Nederland 5,7 miljoen delicten gepleegd tegen burgers en 2,5 miljoen tegen het bedrijfsleven. Eind 2010 voelde een kwart van de Nederlanders van 15 jaar en ouder zich wel eens of vaak onveilig. In 2010 registreerde de politie ruim 1 miljoen misdrijven, 12% minder dan in 2005. Het aantal taakstraffen en het aantal financiële sancties (door het Openbaar Ministerie en de rechter) daalden verder in 2010. Ook de daling van het totale aantal vrijheidsbenemende sancties (door de rechter) zette door in 2010.

Het Centraal Justitieel Incassobureau handelde in 2010 bijna 11 miljoen verkeersovertredingen af. Daarnaast deelden politie en buitengewone opsporingsambtenaren zo'n 340.000 transacties uit, die strafrechtelijk werden afgehandeld.

De uitgaven van overheid, bedrijven en particulieren ter voorkoming en bestraffing van criminaliteit zijn in 2009 gestegen tot 12,5 miljard euro. Daarnaast leden overheid, bedrijven en particulieren minimaal 16,5 miljard euro schade door tegen hen gepleegde criminaliteit.

‘Criminaliteit en rechtshandhaving’ wordt niet alleen in boekvorm uitgebracht, maar is ook verkrijgbaar in pdf-formaat via de websites van het WODC (www.wodc.nl), het CBS (www.cbs.nl) en de Raad voor de rechtspraak (www.rechtspraak.nl/Organisatie/Raad-Voor-De-Rechtspraak). Op deze websites zijn de tabellen uit bijlage 4 ook in Excel-formaat weergegeven, waarin bovendien cijfers zijn opgenomen over jaren voorafgaand aan 2005. In de StatLine-database van het CBS (eveneens te raadplegen via www.cbs.nl) is eveneens statistische informatie op het terrein van criminaliteit en rechtshandhaving opgenomen.

Aan deze publicatie werkten velen mee. Wij bedanken in de eerste plaats de eindredactie en de auteurs voor hun bijdragen. Daarnaast bedanken wij de medewerkers van de verschillende justitiële diensten en instellingen voor het leveren van de benodigde statistische informatie en de leden van de stuurgroep en de reviewers voor hun constructieve commentaren en adviezen.

Directeur WODC
Prof. dr. F.L. Leeuw

Directeur-Generaal van de Statistiek CBS
Drs. G. van der Veen

Directeur Strategie en Ontwikkeling van de Raad voor de rechtspraak
Dr. F. van Dijk